

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte: Timofti Vladimir,

judecători: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Antonciuc Serghei și de către avocatul Găină Iurie în numele inculpatului Antonciuc Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Antonciuc Serghei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.08.2018– 10.01.2019;

Instanța de apel: 08.02.2019 – 18.06.2019;

Instanța de recurs: 24.07.2019 – 30.10.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Central din 10 ianuarie 2019, Antonciuc Serghei, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal și condamnat la 5 (cinci) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Colesnicenco Mihail cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 18000 lei - cu titlu de cheltuieli pentru înmormântare, 3000 lei - cu titlu de cheltuieli pentru întreținerea defunctului în Spitalul raional Criuleni cât și în Spitalul republican și 30000 lei -cu titlu de prejudiciu moral, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cererea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare în mărime de 6090 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Antonciuc Serghei, la 30 ianuarie 2018, aproximativ la ora 08.30 minute, intenționat, având scopul vătămării intenționat grave a integrității corporale, aflându-se în s.Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni la domiciliul lui Colesnicenco Vasile, în urma

unui conflict brusc apărut, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, provocându-i leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, echimoze pe cap, față, gât, cutia toracică, hematom pe față, fractura mandibulei pe stînga, fractura coastelor 3, 4 și 6 pe stînga, pneumotorace pe stînga, emfizem subcutanat, care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață

Astfel, Antonciuc Serghei, prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Iurie Găină în numele inculpatului Antonciuc Serghei, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 156 Cod penal, cu aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub formă de amendă, invocând următoarele argumente:

- prima instanța incorect a calificat această infracțiune, care conține elemente a infracțiunii prevăzute de art. 156 Cod penal al Republicii Moldova, săvârșită în stare de afect: "Vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății în stare de afect survenită în mod subit, provocată de acte de violență, de insulte grave ori de alte acte ilegale sau imorale ale victimei;

- Prin regulamentul nr. 199 din 27.06.2003 al Ministerului Sănătății RM în p.25 au fost stabilit următoarele grade de gravitate a vătămării integrității corporale sau a sănătății: vătămări grave; vătămări medii; vătămări ușoare; vătămare neînsemnată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, a fost respins apelul avocatului Găină Iurie în numele inculpatului Antonciuc Serghei, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Antonciuc Serghei a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat și anume, art. 151 alin. (1) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate lui, culpa acestuia în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat este demonstrată prin următoarele probe și anume:

- Declarațiile succesului părții vătămate Colesnicenco Mihail;

- Declarațiile martorilor Cerlat Mariana, Sandulescu Liuba, Cerlat Serghei.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile succesului părții vătămate, dar și martorilor audiați supra prin prisma prevederilor art. 101 Cod

de procedură penală al Republicii Moldova, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind veridice, utile, consecvente, pertinente, care coroborează între ele și indică indubitabil că Antonciuc Serghei, intenționat, avînd scopul vătămării intenționat grave a integrității corporale, aflându-se în s.Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni la domiciliul lui Colesnicenco Vasile, în urma unui conflict brusc apărut, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, provocându-i leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, echimoze pe cap, față, gât, cutia toracică, hematom pe față, fractura mandibulei pe stînga, fractura coastelor 3, 4 și 6 pe stînga, pneumotorace pe stînga, emfizem subcutanat, care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Astfel, Antonciuc Serghei, a comis infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață.

Consecvent, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat se mai demonstrează și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale cum ar fi, plîngerea lui Colesnicenco Vasile prin care solicită organului de poliție să întreprindă măsuri conform legislației în vigoare cu Antonciuc Serghei, care la data de 30.01.2018, la domiciliu în s. Dubăsarii-Vechi, r-nul Criuleni, în urma unui conflict i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale, (f. d. 10); procesul verbal de cercetare la fața locului din data de 01.02.2018 unde a fost stabilit locul comiterii infracțiunii domiciliul cet. Colesnicenco Vasile din s. Dubăsarii-Vechi, r-nul Criuleni, cu anexe foto, (f. d. 12-16), Raportul de expertiză judiciară nr. 201816D0055 din 05 martie 2018 prin care la examinarea medico - legală în baza documentelor medicale prezentate a cet. Colesnicenco Vasile au fost depistate leziuni corporale sub formă de: traumă acută cranio - cerebrală, comoție cerebrală, echimoze pe cap, față, gât, cutia toracică, hematom pe față, fractura mandibulei pe stînga, fractura coastelor, 3,4,6 pe stînga, pneumotorace pe stînga, emfizem subcutan, care au fost produse cu un corp contondent înainte de internare, sunt periculoase pentru viață și se califică ca vătămare gravă (f. d. 36-37), Procesul verbal de audiere a victimei Colesnicenco Vasile, care a declarat că a fost maltratat de către Antociuc Serghei (f. d.32).

Astfel, instanța de apel analizînd și apreciînd sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dobîndite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele și indică indubitabil că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, mai mult, aceste probe coroborează cu declarațiile succesului părții vătămăte și a martorilor audiați.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului referitor la faptul că nu a avut intenția de a-i cauza părții vătămăte careva leziuni/vătămări.

Astfel, din materialele cauzei s-a stabilit că fapta prejudiciabilă s-a manifestat prin aplicarea loviturilor cu pumnii în regiunea capului, feței, gâtului, cutiei toracice, coastelor 3,4,6 pe stânga, iar urmările prejudiciabile sau exprimat prin vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață, fiind prezentă și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmări, care fără acțiunile sau inacțiunile respective nu aveau să se producă. Pericolul pentru viață fiind o caracteristică a vătămării grave, nu o urmare a vătămării grave.

Aceste circumstanțe impun concluzia că instanța de fond întemeiat a stabilit că vătămarea gravă a devenit periculoasă pentru viață în momentul cauzării de către Antonciuc Serghei a vătămărilor corporale lui Colesnicenco Vasile, iar recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 156 Cod penal nu este posibilă.

De asemenea, motivul comiterii infracțiunii a fost răzbunarea lui Antonciuc Serghei pentru faptul că Colesnicenco Vasile a vândut țevile din aluminiu ce aparțineau concubinei Sandulescu Liuba. Respectiv, motivul infracțiunii este răzbunarea pentru prejudiciul material ce i-a fost cauzat de către Colesnicenco Vasile, rezultat din înstrăinarea țevilor din aluminiu și nicidecum interesul material, temei pentru care, acțiunile lui Antociuc Serghei corect au fost calificate în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Astfel, alegațiile apărării, dar și a inculpatului precum că ultimul nu a avut intenția să-i cauzeze careva leziuni corporale lui Colesnicenco Vasile, nu pot fi reținute, or, vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății este posibilă doar în prezența unei intenții directe, fapta prejudiciabilă fiind manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii în regiunea capului, feței, gâtului, cutiei toracice, coastelor 3, 4, 6 pe stânga, urmările prejudiciabile sau exprimate prin vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață, care fără acțiunile sau inacțiunile respective nu aveau să se producă.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond proporțional și justificat a stabilit inculpatului Antonciuc Serghei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Antociuc Serghei, la 15 iulie 2019, în termen, prin care solicită admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat corect probele întru nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal;

- Acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 156 Cod penal;

- Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- Cerința privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 79 Cod penal a rămas fără examinare și motivare în decizia instanței de apel;
- Neîntemeiat instanța a respins și demersul privind aplicarea față de inculpat art. 385 Cod de procedură penală;
- Acordul de împăcare cu reprezentantul victimei a fost ignorat de către instanța de apel.

6.1. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Găină Iurie în numele inculpatului Antociuc Serghei, la 05 august 2019, prin care solicită admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 156 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor apelantului;
- inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de afect, deoarece partea vătămată l-a provocat.

7. Procurorul și succesorul părții vătămate Colesnicenco Mihail prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, și o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei și respectiv hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen, cât și vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

8.1. Referitor la recursul declarat de către avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Antociuc Serghei.

Din textul recursului Colegiul penal constată, că avocatul Pascal Veronica în recursul ordinar ca temei invocă pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeuriile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră, că argumentele aduse de recurent în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, dând o apreciere probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind calificarea infracțiunii săvârșite de către Antonciuc Serghei în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilind corect existența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii în baza căreia a fost condamnat, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, considerând că nu este necesară repetarea acestora.

Mai mult decât atât, Colegiul consideră necesar a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma

cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

8.2. Referitor la recursul declarat de către avocatul Găină Iurie în numele inculpatului Antociuc Serghei.

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 18 iunie 2019 în prezența procurorului și apărătorilor inculpatului – avocatul Găină Iurie și Pascal Veronica, a inculpatului și a succesorului părții vătămate, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 18 iunie 2019 (f. d. 219 - 223, vol. I), tot atunci ei au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 02 iulie 2019.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel rezultă că, la 02 iulie 2019, decizia instanței de apel a fost pronunțată integral în prezența inclusiv a avocatului Găină Iurie (f. d. 224, vol. I).

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 02 iulie 2019 și se epuizează la 02 august 2019 (inclusiv), însă recursul ordinar a fost declarat de către avocat, la data de 05 august 2019, înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu numărul de intrare 01-2495, fapt ce depășește termenul admisibil de declarare a recursului (f. d. 27, vol. II).

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide, că recursul ordinar declarat de avocatul Găină Iurie în numele inculpatului este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează, că unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

8.3. Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de avocatul Pascal Veronica în numele inculpatului Antociuc Serghei,

prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, precum și argumentele invocate de avocat în recurs, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul avocatului Pascal Veronica urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

Totodată, cu referire la recursul avocatului Găină Iurie în numele inculpatului Antociuc Serghei, Colegiul penal conchide, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Antonciuc Serghei XXXXX**, din motiv că recursul avocatului Pascal Veronica în numele inculpatului Antonciuc Serghei este vădit neîntemeiat, iar recursul avocatului Găină Iurie în numele inculpatului Antonciuc Serghei, este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **28 noiembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor